

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

КОМПЛЕКСНІ СИСТЕМИ ЗАХИСТУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР ВІД ХВОРОБ

спеціальність	Н1 «Арономія»	обов'язковість дисципліни	обов'язкова
освітня програма	«Захист і карантин рослин»	факультет	агрономії та захисту рослин
освітній рівень	другий (магістерський)	кафедра	зоології, ентомології, фітопатології, інтегрованого захисту і карантину рослин ім. Б.М. Литвинова

ВИКЛАДАЧ

Горяїнова Вікторія Вікторівна

Вища освіта – спеціальність «Захист рослин»

Науковий ступень - кандидат сільськогосподарських наук – 06.01.11 «Фітопатологія»

Вчене звання - доцент кафедри зоології, ентомології, фітопатології, інтегрованого захисту та карантину рослин ім. Б.М. Литвинова

Досвід роботи –10 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- учасниця наукових і методичних конференцій
- співавторка навчальних посібників

телефон	0661322528	електронна пошта	viktoriya.goryainova.2012@gmail.com	дистанційна підтримка	Google Meet
---------	------------	------------------	--	-----------------------	-------------

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	формування у здобувачів професійних знань та умінь, щодо застосування систем захисту рослин, методів та способів захисту сільськогосподарських культур від хвороб, що дозволяє обмежити їх шкідливість до економічно невідчутного рівня.
Формат	лекції, лабораторні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, робота в групах, польова практика,
Деталізація результатів навчання і форм їх контролю	- виявляти закономірності розвитку і поширення шкідливих організмів і розробляти науково-організаційні основи застосування заходів захисту і карантину рослин (ЗК1, СК4, ПРН4) / робота в групах - приймати оптимальні рішення щодо проведення захисних заходів, які забезпечують отримання високих, стабільних і екологічно безпечних врожаїв (ЗК1, ЗК2, ЗК3, СК3,СК4, ПРН1, ПРН4) - проводити аналіз фітопатологічного стану посівів і насаджень в умовах відкритого та захищеного ґрунту (ЗК1,ЗК3, СК1, СК4, ПРН1) / робота в групах
Обсяг і форми контролю	4 кредити ECTS (120 годин): 20 години лекцій, 20 години практичних; індивідуальні завдання, модульний контроль (2 модулі), 80 годин самостійної роботи; підсумковий контроль – екзамен.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, академічна доброчесність
Умови зарахування	згідно з навчальним планом

ДОПОВНЮЄ СТАНДАРТ ОСВІТИ І ОСВІТНЮ ПРОГРАМУ

Компетенції	ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК3. Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. СК1. Здатність проводити фітосанітарну діагностику хвороб рослин, комах, кліщів, нематод, гризунів та бур'янів сучасними принципами і методами. СК3. Здатність використовувати знання й практичні навички в галузі біологічних наук та на межі предметних галузей для дослідження різних рівнів організації живих організмів, біологічних явищ і процесів. СК 4. Здійснювати збір, реєстрацію і аналіз даних за допомогою відповідних методів, прийомів та засобів у польових і лабораторних умовах і звітувати про результати.	Програмні результати навчання	ПРН1. Здатність до спілкування в діалоговому режимі з колегами та цільовою аудиторією, письмового відображення та презентації результатів своїх досліджень українською мовою. ПРН4. Розуміти основні терміни, концепції, принципи, теорії і закони в галузі біологічних наук і на межі предметних галузей. ПРН6. Демонструвати знання систематики, методів виявлення та ідентифікації неклітинних форм життя, прокаріот і еукаріот. ПРН8. Демонструвати знання будови живих організмів, їх фундаментальних біологічних процесів.
-------------	--	-------------------------------	--

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Модуль 1. МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ЗАХИСТУ РОСЛИН ВІД ХВОРОБ

Лекція 1.	Предмет, зміст, місце та значення навчальної дисципліни. Роль комплексних систем захисту та методологічні основи їх оптимізації. Історія виникнення та розвитку методів захисту від хвороб.	Практичне заняття 1	Хвороби пшениці, жита, ячменю, вівса. Комплексна система захисту від хвороб.	Самостійна робота	Логістика проведення основних методів захисту рослин. Розробка та оптимізація систем захисту рослин основних сільськогосподарських культур. Роль прогнозів у забезпеченні оптимального фітосанітарного стану агроценозів. Завдання і методи організації фітосанітарного моніторингу та прогнозу. Визначення доцільності проведення заходів захисту рослин від хвороб. Принципи визначення ураженості рослин і втрат урожаю. Оцінка втрат урожаю зернових колосових культур від основних хвороб.
Лекція 2.	Характеристика та значення методів захисту рослин від хвороб, логістика їх проведення. Значення організаційно-господарських заходів, селекційно-генетичного, агротехнічного, біологічного, хімічного методів, карантинних заходів, моніторингу хвороб та їх прогнозування.	ПЗ 2	Хвороби проса, сорго, кукурудзи. Комплексна система захисту від хвороб.		
Лекція 3.	Принципи організації та проведення заходів захисту рослин. Значення служби захисту рослин, її історія та сучасний стан, нормативне та правове забезпечення.	ПЗ 3	Хвороби соняшника. Комплексна система захисту від хвороб.		
Лекція 4.	Системи захисту рослин, їх розвиток та сучасний стан. Зональні комплексні системи захисту рослин, методологічні основи їх розробки, оптимізації та застосування	ПЗ 4	Хвороби ріпаку. Комплексна система захисту від хвороб.		
Лекція 5.	Системи захисту зернових колосових культур (озимих та ярих колосових) та кукурудзи.	ПЗ 5	Хвороби цукрового буряка. Комплексна система захисту від хвороб		

Модуль 2. ОСНОВНІ КОМПЛЕКСНІ СИСТЕМИ ЗАХИСТУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР ВІД ХВОРОБ ТА ЇХ ЗАСТОСУВАННЯ

Лекція 6.	Системи захисту технічних культур (соняшник, цукровий буряк, ріпак).	ПЗ 6	Хвороби гороху, квасолі, сої. Комплексна система захисту від хвороб.	Самостійна робота	Хвороби гречки та комплексна система захисту гречки від хвороб.. Профілактичні заходи. Знезаражування культивацийних споруд, Комплексна система захисту від хвороб. Карантинні та організаційні заходи. Агротехнічні заходи. Знезаражування культивацийних споруд, теплиць, інвентарю. Знезаражування насіння та розсади. Використання біологічних і хімічних засобів захисту рослин у період вегетації. Хвороби малини, смородини, агрусу, суниць та комплексна система захисту від них. Хвороби виноградної лози.
Лекція 7.	Системи захисту однорічних (горох, соя, квасоля та ін.) та багаторічних бобових культур (люцерна, конюшина).	ПЗ 7	Хвороби люцерни, конюшини. Комплексна система захисту від хвороб		
Лекція 8.	Системи захисту картоплі та овочевих культур відкритого ґрунту (капуста, огірки, помідори, цибуля).	ПЗ 8	Хвороби картоплі, капусти, огірків, помідорів та цибулі. Комплексна система захисту від хвороб.		
Лекція 9.	Системи захисту зерняткових і кісточкових плодових культур від хвороб	ПЗ 9	Хвороби яблуні, груші, сливи, персику, вишні. Комплексна система захисту від хвороб.		
Лекція 10.	Системи захисту ягідних культур (смородина, агрус, малина, суниця) та винограду від хвороб	ПЗ 10	Хвороби, смородини, агрусу, малини, суниць, винограду. Комплексна система захисту від хвороб		

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література	1. Комплексні системи захисту сільськогосподарських культур від хвороб: навч. посіб. В.П. Туренко, М.О. Білик, А.В. Кулешов та ін. Х., ХНАУ, 2018. 301 с. 2. Комплексні системи захисту сільськогосподарських культур від хвороб: навч. посіб. В.П. Туренко, М.О. Білик, А.В. Кулешов та ін. Вид. 2-ге, допов. Харків: Майдан, 2019. 330 с. 3. Комплексні системи захисту сільськогосподарських культур від хвороб: навч. посіб. В.П. Туренко, С.В. Станкевич, І.В. Забродіна та ін. 3-тє вид. Харків: Біотехніка, 2025. 405 с. 4. Марков І.Л., Рубан М.Б. Довідник із захисту польових культур від хворобі шкідників. Київ: Юнівест Медіа. 2014. 384 с. 5. Писаренко В.М. Фітосанітарний моніторинг. Методи захисту рослин: навчальний посібник / В.П. Писаренко, П.В. Писаренко. Полтава, 2007. 255 с. 6. Станкевич С.В., Забродіна І.В., Васильєва Ю.В. та ін. Моніторинг шкідників і хвороб сільськогосподарських культур: навч.посіб. Харків:ФОП Бровін О.В., 2020. 624 с.	Методичне забезпечення	1. Комплексні системи захисту сільськогосподарських культур від хвороб. Тестові завдання для підготовки фахівців ОС «магістр» спеціальності 202 «Захист і карантин рослин». Харків: ХНАУ, 2020. 23 с.
------------	--	------------------------	---

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на лабораторних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.